

PERSPEKTIVER I **Dansk**



Hvis du vil arbejde videre

**EKSTRAMATERIALE TIL
FORTÆLLINGER FRA HJEMSTAVNEN**

DANSKLÆRERFORENINGENS FORLAG

© Dansk lærerforenings Forlag. Kopiering må finde sted efter gældende aftale med Copydan.

Hvis du vil arbejde videre

Hvis du vil fordybe dig yderligere i tekster, der tematiserer hjemstavnen, kan du finde inspiration i listen herunder. Listen indeholder forslag til tekster og film, som er egnede til at træne begreberne fra kapitlet her, fx stedets betydning, fremstillingsformer og komposition.

- Jens Smærup Sørensen: *Mærkedage* (2007): Romanen giver et billede af landbrugssamfundets forandring gennem fire generationer i byen Staun ved Limfjorden i Nordjylland. Læs fx side 68-71, hvor Orla overvejer, hvad han vil sige i sølvbryllupstalen til sin kone, Emma. Uddraget foregår i 1967 og beskriver, hvordan stedet og de sociale skel kan føre til rygtedannelse og mindreværd. Og hvordan det kan være svært at frigøre sig fra det sted, man kommer fra.
- Inden for spillefilmsverdenen taler man om en tendens med 'provinsfilm' eller 'udkantsfilm', som netop tematiserer hjemstavnen. Sladder, stikpiller, vold (og det, der er værre) lurer lige under den ellers så hyggelige overflade. Du kan fx arbejde med fremstillingen af hjemstavnen i Susanne Biers Oscarvindende film *Hævnen* (2010), hvor der trækkes tråde mellem den globale verden og den søvnige provinsby. Eller du kan se Søren Balles *Klumpfisken* (2014), som udspiller sig i det nordjyske. Du kan læse mere om emnet i artiklen "Velkommen til provinsen" af Peter Schepelern i filmmagasinet *EKKO*, # 64, 2014.
- I "Udkantssangen" (find den på nettet) kan du undersøge, hvordan sangen i tekst og billeder forsøger at indskrive sig i debatten om det såkaldte Udkantsdanmark. Her kan du desuden arbejde med lyrik- eller argumentationsanalyse.
- Jeppe Aakjær er kendt for at besynge den vestjyske hede. Han er ikke kun optaget af menneskets forhold til naturen, men også til landarbejdernes dårlige levevilkår. Des ses eksempelvis i digtsamlingen *Rugens sange* (1906).
- I essayet "Søndagsby eller storstad", trykt i *Politiken* i 2006, reflekterer digteren Søren Ulrik Thomsen over, hvad der giver en by identitet. Essayet viser hans irritation over, at København "pumpes manisk op med kunst og kultur". I fotobogen *København Con Amore* af Søren Ulrik Thomsen og forfatteren Jokum Rohde (2006) anlægges et delvist nostalgisk blik på København, som forfatterne ser forandre sig. Bogens billeder viser storbyens mangfoldighed fra brune værtshuse til vaskerier. Du kan arbejde med argumentationsanalyse eller selv skrive en refleksion og illustrere med et foto, som repræsenterer din hjemstavn (eller den hjemstavn, som du ser forandre sig).
- Lone Hørslevs digt "HILTON/HØRSLEV" fra digtsamlingen *Lige mig* (2013) tematiserer også sted – i dette tilfælde et sted, der deler navn med forfatteren selv, nemlig Hørslev. Du kan fx læse digtet som en perspektivering til digtet af Naja Marie Aidt, som er trykt i kapitlet, side 234.
- Hans Otto Jørgensens *Hestens øje* (2008): Drengen Hans Otto vokser op i et indremissionsk miljø ved Limfjorden i Nordjylland. Da han kommer til den større by Aalborg for at gå på gymnasiet, forsøger han at tilpasse sig;

det dialektale jyske “a” transformeres til “jeg”. Men barndommens udfordringer og den indre hjemstavn flytter med og får betydning for Hans Ottos voksne liv. Hvis du interesserer dig for at arbejde med fiktionisering og autenticitet i selvbiografiske romaner, er det også en mulighed med *Hestens øje*.

- I romanen *Stuk* af Herman Bang (1887) skildres bylivet flimrende og hektisk. Du kan fx sammenligne de første sider af romanen med Katrine Marie Guldagers novelle “Nørreport” og finde ligheder og forskelle i komposition, skrivestil og skildring af byen som knudepunkt. I mange af Herman Bangs noveller portrætteres de kvindelige ‘stille eksistenser’, og her spiller miljøet også en rolle for deres stille liv, eksempelvis i novellen “Frøkenen” (1883).
- Hvis du vil arbejde videre med Katrine Marie Guldagers forfatterskab, kan du læse novellesamlingen *Kilimanjaro* (2013), fx novellen “Hjemkomst”, som viser, hvor svært det kan være at vende tilbage til sin familie og hjemstavn efter flere år i udlandet.
- Morten Pape: *Planen* (2015). Hvis du har lavet den skriftlige opgave om uddraget af *Planen*, har du måske fået lyst til at læse mere. Du kan læse mere om Morten Papes opvækst og baggrund i artiklen “Der var engang en plan – Urbanplanen” af Johannes Ramskov Erichsen i *Information* den 31. oktober 2015 (søg på Infomedia, og brug UNI-login).
- Også Klaus Rifbjerg har – som Morten Pape – skrevet om Amager i digtsamlingen *Amagerdigte* (1965). Du kan fx sammenligne Rifbjergs og Papes personlige erindringsbilleder af stedet Amager.